

M A S K E

Autor, redatelj i izvođač: Dražen Šivak

Dramaturgija: Patrik Gregurec, Karla Leko

Kostimografija: Petra Pavičić

Kreativna suradnica: Maja Posavec

Izrada dijela maski: Miljenko Sekulić Sarma

Oblikovanje svjetla: Bartul Pejčević

Song: Željko Vukmirica

Produkcija za Umjetničku organizaciju Grupa: Ida Klemenčić

Koprodukcija Dubrovačkih ljetnih igara i Umjetničke organizacije Grupa, u suradnji sa Scenom Ribnjak i Teatrom Exit

Nakon završetka studija glume na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu, **Dražen Šivak** je postao članom ansambla Teatra & td. Nakon toga radi u većini dramskih kazališta u Hrvatskoj. Jedan od najsvestranijih glumaca svoje generacije, autor je i četiri režije, osniva svoju kazališnu trupu unutar koje i producira. U Kolumbiji je boravio na poziv trupe Sankofa s kojima surađuje, a nekoliko godina radi i u Budimpešti s poznatom kazališnom trupom Árpáda Schillinga, Krétakör.

Kontinuirano se razvija na raznim izvedbenim poljima, nakon višegodišnjeg istraživanja klaunske tehnike igra „Mistero buffo“ u režiji Lee Delong s kojom osvaja brojne nagrade.

Niz godina je predavao na Akademiji dramske umjetnosti. Za svoj rad je više puta nagrađivan, između ostalih i s tri Nagrade hrvatskog glumišta, nagradom za najboljeg glumca Dana Satire, itd.

Posljednjih sezona ostvario je niz zapaženih uloga u produkcijama Dubrovačkih ljetnih igara.

„Jednostavno, zadivljujuća igra glumca, maskama, tijelom, pokretom, gestom. Nevjerojatna moć preobrazbe tijelom i gestom u masku o kojoj je riječ – kozu, kokoš, mačku, starca, dvorsku ili neku drugu ludu... Izvrsna dikcija, pokret, sklad glasa i tijela, fizičke transformacije karakterne iskorištenosti maske, i posve osebujan osjećaj za vrijeme, drame, Grada i publike.“ Marina Zec-Miović, kazalište.hr

„Šivak je promišljen, staložen, fokusiran, točno lociran, vješt u preobrazbi. Ono što je u ovoj predstavi naročito osvježavajuće je lakoća i mirnoća mnogih Šivakovih preobrazbi, bez lišavanja duhovitosti, komike, zaigranosti i prostora za glumačku interpretaciju. I na kraju, klaunerija u kojoj je Šivak izvrstan: neposredan, dubok, promišljen, smiren i djetinje komunikativan.“ Petra Jelača, dubrovnik.net

Kada pomislimo na masku, prvo što nam pada na pamet je – skrivanje. No, u glumačkoj profesiji, maska služi upravo suprotnom – otkrivanju. Predstava MASKE u izvedbenoj formi *lecture performancea* vodi kroz simboliku, povijest i vještine koje su usko vezane uz masku kao izvedbeni element.

Od prvih crteža u špiljama, preko drevnih vračeva, starih Grka i Commedie dell'arte do klaunova nosa danas, maska je bila konstanta koja je nosila važnost, kako za izvođača koji je nosi, tako i za njegovu publiku. Za vrijeme kada su ljudi crtali u polumraku špilje, maska se koristila u lovu. Drevni su vračevi koristili maske kao dio ritualnog performansa u duhovne svrhe, koji je uključivao sve članove plemena. Stari Grci su imali ogromne maske s modificiranim otvorom za usta koji je funkcionirao kao megafon, kako bi ih čula golema publika amfiteatra. U Commediji dell'arte, najranijem obliku profesionalnog kazališta koje je bilo dominantno u Italiji od 16. do 18. stoljeća, maske su označavale normirane tipove likova i nije bilo neobično da jedan glumac glumi jedan lik, odnosno jednu masku, cijeli svoj život. A klaun je nešto potpuno drugo od onoga što mislimo da jest.

Maska se koristila i izvan konteksta organizirane izvedbe. Kod nas u pokladnim igrama, kod starih Grka za vrijeme Velikih Dionizija, i drugi društveni rituali koji su ovisili o vremenskim dobima slave masku kao svoj organski dio. Ta anualna razdoblja odišu najvećom slobodom zajednice, i maske koje se koriste pri takvim svečanostima su medij koji omogućuje pristup onoj strani ljudske naravi koju bi mogli nazvati primalnom, životinjskom.

Nije slučajna poveznica životinje i maske. Prva zabilježena upotreba maske na špiljskom crtežu je upravo maska jedne koze. Vračevi su nosili maske duhova životinja koje su htjeli zazvati. Sve maske i likovi Commedie dell'arte uzimaju za inspiraciju životinje, a na glumcu je odgovornost da balansira svoju životinjsku i ljudsku prirodu kako bi postigao što bolji dojam kod publike.

Zahvaljujući Dubrovniku i Marinu Držiću dijelimo tradiciju Commedie dell'arte sa susjednom nam Italijom. Podjela na ljude nazbilj i ljude nahvao u svijetu potpuno odgovara podjeli na lijepe (bije) i ružne (grube, grde) maškare u karnevalu. Sukob ljudi nazbilj i ljudi nahvao inscenirani je pokladni obračun reda i nereda, kozmosa i kaosa. A Pomet, legendarni lik iz Držićevog dramskog teksta *Dundo Maroje*, svojom proždrljivošću i snalažljivošću neodoljivo podsjeća da tipskog lika iz Commedie dell'arte – Arlecchina.

Kao što naši preci davno činili, okupite se oko vatre i pogledajte kako Dražen Šivak balansira svoju životinjsku i ljudsku prirodu, svoje lice i tijelo – i lica i tijelo maski, kroz *lecture performance* u kojem vas glumac vodi kroz svijet preobrazbe, točnije – transformacije.

Patrik Gregurec